

GORENJEV

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, u. lništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. Rokopisi se ne vračajo.

Nekoliko pripomenj k shodu zaupnikov narodno-napredne stranke.

II.

Program narodno-napredne stranke mora biti tak, da je v stranki prostora za vsako svobodomiselnost osebo. Naše pravzaprav mnenje je sicer, da klerikalci ne more biti noben izobražen, količkaj nesebičen ter neodvisen človek, toda tega svojega mnenja ne maramo vsiljevati nikomur, pripominjamo samo, da je marsikdo, ki je v svojem srcu vnet naprednjak, le radi taktike narodno-naprednih voditeljev zapustil stranko in hodil svoja pota ali pa je celo delal usluge klerikalcem, čeprav včasih nehote. Vse dobromisleče, za napredek in svobodo vnete Slovence mora zopet spojiti narodno-napredna stranka. Tudi se ne sme dogajati več, da vneti naprednjaki samo radi discipline volijo narodno-napredno, ali pa zato, ker smatrajo sedanjo narodno-napredno stranko še vedno za boljše nego hinavsko klerikalno stranko, dočim ne morejo soglašati več s postopanjem možnih voditeljev svoje stranke. Pri tem niti ne omenjamo onih idealnih ali včasih malo prelahkovernih Slovencev, katerim imponira vsak narodni

nastop klerikalcev, naj se tudi večinoma za njim skriva osebna čistizeljnost, osvetljivost nasproti liberalcem in največ še strastna gonja za popularnostjo.

Program strankin mora biti tak, da z veseljem vsak svobodomiselnec, ki je Slovenec, sodeluje za njega uresničenje. Zato se bodo pa tudi pristaši ločili v marsičem, nastale bodo pač razne frakcije v stranki, od katerih bo ta silila bolj na desno, ona bolj na levo, da se slednja kolikor možno že približa socialističnim idejam, kolikor se strinjajo z narodnostno idejo.

Narodna ideja mora biti ena zvezdovoditeljica našega programa. Ta narodna ideja mora biti tako močna, da se v slučaju, ko bi bila v nevarnosti narodnost, mora celo napredna ideja pokoravati iz taktičnih ozirov tej ideji. V tem se ravno ločimo od klerikalcev, katerim je vedno in povsod zvezdovodnica klerikalna ideja, dočim so jim vse druge ideje — narodnosti, socialnega gibanja i. t. d. — le sredstva, da se približajo svojemu idealu — nadvladi klerikalizma. V takih slučajih moramo podati roko tudi drugače mislečim Slovincem, če ni nobenega drugega izhoda, da bi narodu ne škodovali s svojim postopanjem. Zgleda nam podado volitve v narodno-mešanih okrajih. Seveda bi vodstvo stranke v takih primerih ne smelo delati na svojo pest, temveč vedno

sporazumno z zaupniki dotičnega volilnega okraja ali občine, kar se dosedaj ni vedno godilo. O tem sporazumnem delovanju bomo govorili še pozneje.

Druga zvezda-vodnica je ideja napredka in svobodomiselnosti. Kdor je vkovan v verige, ne more napredovati, čegar mišljenje vodijo predsodki, ne more gledati sveta z jasnimi očmi, ne more spoznavati duha časa, ki hiti brzih korakov naprej, on ostane v ozadju, njega pomendra naprej se valeča množica. Saj nam je narod naš sam zato najlepši zgled. Pri naših sosedih se razvija industrija, zboljšuje vidoma poljedelstvo, širi rapidno šolska omika kot izvor vsemu napredku, večina našega ljudstva pa tiči v srednjeveških predsodkih, oči obrnjene k svojemu duhovniku, od kogar pričakuje pomoči, ne znajoč, da ga uprav duhovnik vedno suje nazaj, ko hoče naprej. Ali ga naj mar klerikalni listi kakor «Bogoljub» in «Domoljub» usposobijo za napredek? Kot bi ne bili to stroji za poneumnjenje ljudi!

Kakor omenjeno, bodi širjenje šolske omike kot pogoj vsemu napredku posebna skrb narodno-napredne stranke! Za snovanje novih ljudskih šol, zlasti pa še za ustanavljanje obrtnih, meščanskih in drugih strokovnih šol naj ne bo nobena žrtev prevelika. K temu seveda spada tudi radikalno zboljšanje

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Dragi Drejče!

Toliko praznikov, kolikor jih je bilo zadnji čas, se pa res težko dobi v celem letu. Namolil sem se in nalezal, najedel potic ter svinjine, pa naveličal sem se brezdelnosti in postopanja tako, da mi je bilo že vse nezno. Nasitil sem se že čez grlo prazničnih dobrot. Za delavnega človeka pa to res ni, kajti mi moramo delati vsaki dan, ker jesti moramo tudi vsaki dan.

Kakor že omenjeno, naveličal sem se te brezdelnosti. Vzel sem v roke potni les, svojo zakrivljeno leskovko in hajd pogledat po svetu. V en žep klobase, v drugega malco: en cel hleb, da mi je segal do pod pazduhe in zbogom, domača vas!

V Ribnici sem naletel na shod Šušteršič-Sukljejev. Ostal sem v ozadju, ker nisem vo-

lilec in ne spadam med šaljive Ribničane. Šušteršič in Suklje, ti dve pošteni duši sta se našli. To je bil dirindaj, klofute in zivaiski priimki, te dobrote, katerih smo pri nas vajeni, so se vrstile redno kakor na komando.

Stopil sem v kot, kakor nekdanji Brenčelj in motril prizor, ki se je morda še Ribničanom zdel malo prešaljiv. Kaj hočemo? Pri nas je stara navada, da se hujska kmete zato, da si sami med seboj populijo perje. Gospodje iz farovžev ga pa pobero, spravijo v blazine in se lepo udobno valjajo po njem.

— Živio, kmet! pravi trebušast gospod, ko odpre pipo pri sodu. Na tvoje zdravje, kmet, ga izljuje v gladko grlo! — Na tvoje zdravje, kmet, ker si tako dobrončen, da si ga pripeljal meni, namesto da bi ga bil sam vžil v svoj želodec, ki ga je stokrat bolj potreben kakor moj! — Lepa naša domovina!

Ne bom popisal, kako sem hodil s tega shoda. Ustavil sem se v Ljubljani. Sama zmdarija. Pri «Figovcu» sem ostal, hotel «Union»

je zame kmeta deveta nebesa, kajti ko sem preštel svojo gotovino, sem čudež se zapazil, da je sam nikel, sicer lepo bel, vendar v gostilnah, ki imajo na pročelju «Grand hotel», malo upostevan. Na tisto «Slovenčevo» bratstvo, vsled katerega lahko kmet v hotelu «Union» sedi poleg gospoda, pa mnogo ne dam, kajti bodi še tak brat in upij «Živio!» še tako na glas, če ne plačaš vstopnine, ne smeš notri, če ne plačaš «cehe», ne smeš ven. Ko bi pa hotel ravnati drugače, postal bi meščev in mesec bi ga obsenčil in njegove vidne in nevidne moči bi ga gnale po najbližnji poti v varnost, iz katere ga ne vzame niti nebeski mesec. Da pa dam duška svojemu prepričanju, skregal sem se z nekim Kočvarjem in uspeh moje kmetske duhovitosti je bil, da so me navzoči, ki niso imeli nobene snisla za ribniško politiko, postavili po uvaževanju mojega nikelnastega drobiža precej nerahlo pred vrata.

Ohlajen in lahkih nog odkuril sem jo na Gorenjsko. Mojo malco, ki je bila do

učiteljskih plač. Kot vrhunec našega šolstva pa nam mora vedno pred očmi le bdeti — slovensko vseučilišče.

Dobro organizirano časopisje, okrajne in občinske knjižnice, poljudna predavanja na deželi in razni učni kurzi v mestih ter industrijskih krajih naj izpopolnijo izobrazbo našega naroda.

Lukman ponuja kompromis.

Z Jesenic.

Zastopniki naše stranke so poslali g. Lukmanu sledeče pismo:

Preblagorodni gospod Karel Lukman, generalni ravnatelj tovarne na Savi.

Ker se nas je od Vaše strani po gosp. županu Klinarju obvestilo, da bi bila tovarna in njeno vodstvo pripravljena pogajati se z našo stranko glede postopanja pri prihodnjih občinskih volitvah, odgovarjamo Vam, naslanjajoč se na naš ustmen pogovor, sledeče pismo.

Naša stranka zavzema glede na prihodnji občinski odbor sledeče stališče:

**I. Zahtevamo dve tretjini neodvisnih slovenskih odbor-
nikov, ki naj se porazdele na Je-
senice, Savo, Plavž, Hrušico, Plavški
rovč in Planino tako, da ima vsak
imenovanih krajev primerno šte-
vilo zastopnikov.**

**II. Tretja tretjina pripade to-
varni in delavstvu.**

**III. Pospeševati hočemo gospo-
darski razvoj tovarne, v kolikor**

pod pazduho, mi je v ribniški gnječi nekdo seveda ne z namenom odlomil in tudi klobase so izginile seveda najbrž v moj želodec, kar sem pa pri občni razburjenosti v Ribnici popolnoma prezrl. —

Lačen in žejen ne morem reči — korakal sem proti svoji skromni koči, kjer me je že čakala ribniški podobna afera. Ko sem se namreč hotel s svojo ljubo ženico, ki me pa ni nič kaj prijazno sprejela, nekoliko pošaliti, pričela me je z vsemi ljubeznivostmi in najizbranejšimi imeni obkladati in me sumiti, da sem kriv vseh nesreč, ki so se doma pripetile za časa moje odsotnosti. Tele je ušlo in se prehladilo, komaj so ga vjeli; vol je pohodil grabasto kuro; otrok, katerih ima menda moja žena devet, si je izbil zob; sultan bi se bil kmalu zadavil in birač je hodil in nosil neko pismo.

— Obesijo naj te, saj tako nisi za družega, bila je končna sodba moje ženice.

Skorajžil sem se: Če obesijo mene, naj pa se tebe; vse naj pobesijo, bo vsaj mir, in ko bodo vsi obešeni, naj obesijo še rablja!

— Šema, šemasta, odvrne Mica. Jaz pa sem bil prepričan, da bom moral jenjati kot pametnejši.

Pozdravlja te kmet Jur.

bi ta ne bil na škodo občini in delavstvu.

Mi iskreno želimo, da se razburjeni duhovi v občini pomire, toda naše narodne in gospodarske interese smo pripravljene braniti po svojih močeh.

Ako se Vi s temi zahtevami ne strinjate, Vas obveščamo, da se v daljna pogajanja spuščati ne moremo.

Jesenice, dne 2. januarja 1906.

Slede podpisani.

V tem pismu je jasno izražen program naše stranke; neodvisna slovenska večina mora biti v novem odboru, kajti le na ta način ostanejo Jesenice slovenske in le pod tem pogojem je mogoče sporazumljenje s tovarno. Kaj takega pa seveda g. Lukman ne pripusti. Njegov načrt je, spraviti v odbor kolikor mogoče veliko število od njega in od Zabukovca odvisnih Slovencev, ki bodo morali potem tako plesati kakor bodeta ona godla. Zato za sedaj Lukman in Zabukovec še ne gresta z barvo na dan, ampak slepita ljudi s tem, da postavljata kot kandidate može, ki so sicer domačini in Slovenci, ki pa v odločilnem trenutku ne bodo mogli in smeli nastopiti za pravice delavstva in slovenskega naroda. Lukman in Zabukovec imata že kupčijo sklenjeno med seboj, župnik se je udal Lukmanu na milost in nemilost, samo da zadosti svoji maščevalnosti in ugonobi Jeseničane, ker se premaloštevilno udeležujejo njegovih ofrov. On je zadovoljen, da spravi v odbor nekaj svojih pristašev, ki gredo brez razsodnosti za njim čez drn in strn. V tretjem razredu mu bo šla na pomoč tovarna, ki bo takih odbornikov jako vesela, ker ji ne bodo delali nobenih preglavic. V drugem razredu bodo k večjemu štirje volilci, kajti jasno je, da se bo v tem slučaju vlada nagnila na nemško stran, in med temi bodo trije volili same nemške kandidate. O tem pa seveda Lukman in Zabukovec molčita, kajti nazadnje bi delavci le uvideli, da silijo v neizogiben pogin. Ako se vlada postavi na tako krivično stališče, da sme odločevali o naši bodočnosti par Nemcev, ki so samo od danes do jutri tukaj, potem moramo pač Slovenci uvideti, kam pes tace moli. Zato pa, ako hočemo rešiti slovenske Jesenice, moramo izvoliti

časne občane

ki nam bodo stali ob strani, da je Slovincem zagotovljen vsaj prvi razred. Toda tovarna in Zabukovec sta se zaklela, da mora priti cela občina brezpogojno v njune roke, zato hujskata delavce, da naj s silo preprečijo vsako volitev častnih občanov. Zaslepljenemu delavstvu ne moremo šteti v zlo, da se pusti zlorabiti v take namene, sebi v največjo škodo. Če bo sploh kdo mogel zastopati delavske interese, bo to edino neodvisno občinsko zastopstvo. Zato pa gorje vam, delavci, kadar vas bodeta imela Lukman in Zabukovec v svoji oblasti! Delata bodeta z vami ko svinja z mehomo in kdor ne bo pariral, mu bodeta pokazala vrata. Danes vam obetata zlate gradove, navidezno puščata vam vodstvo in prosto voljo, toda ko pride čas, vam pokazeta bič, ki bo žvižgal

preko vaših ramen. Vi ste postali danes žrtev brezvestnih agitatorjev, ki gledajo le na svojo korist, vaše težnje pa so jim deveta briga. Kdor ima odprte oči in ušesa, ve, kje je resnica in pripozna nam, da se borimo za pravično stvar. Lukman in Zabukovec hočeta poseben šolski svet za Savo in s tem hočeta storiti prvi korak k ločitvi Save in Jesenic. Vrli odbor v Koroški Beli se je uprl tej nakani in jeseniški odbor se je odločno postavil na edino pravo stališče, da tega ne dopusti in sploh k seji priti ni hotel. Delavstvo pa je prišlo delat štafazo Lukmanu in Zabukovcu ter demonstriralo proti lastnim interesom. Delavci, še je čas, premislite, za koga greste v boj! Mi smo bili pripravljene, pogoditi se mirnim potom s tovarno, toda pod pogoji, katere so naši zastopniki navedli, s katerimi se pa seveda Lukman ne bo strinjal, kajti zanj je boljše, če gre s klerikalci, kajti ti so mu obljubili celo občino. Nam pa nihče ne bo mogel očitati, da ravno mi na vsak način hočemo boj v občini.

Pariz - Ljubljana - Carigrad!

Ephalnega pomena na našo deželo pa tudi za Avstrijo je misel, ki jo je sprožil francoski publicist Ch. Loiseau, namreč naj bi se aktiviral mednarodni vlak iz Pariza v Belgrad. Ta vlak bi vozil iz Pariza preko Lijona, Lausananul ob Ženovskem jezeru skozi Simplonski predor, ki se ima šele otvoriti, v Milan, odtod skozi Mestre pri Benetkah, Červinjan, Nabrežino — **Ljubljano** — Zidani most, Zagreb, Sisek, Brod, Beligrad. Da bi se v kratkem podaljšala proga, oziroma voznja tudi v Carigrad, o tem ni dvomiti. Naša Ljubljana bi bila nekako sredi te proge.

Ako bode ta novi mednarodni vlak aktiviran, bode to za naše kraje tako dalekosežnega pomena, da danes tega niti pojmiti ne moremo. Ako se uresniči ta projekt, se bode z ozirom na povzdigo tujskega prometa lahko toliko storilo, da bodemo v kratkem lahko dohiteli, kar smo vsied svoje brezbriznosti zamudili. Ves glavni tok tujcev bode šel potem skozi naše kraje, a ne samo Francozi, ampak tudi Angleži in Amerikanci bodo potovali skozi naše prelepe pokrajine ter raznašali slavo o njih krasotah po širnem svetu. Ugovarjalo se nam bode morebiti, da bodo ti ljudje le mimogrede potovali skozi naše kraje, da ne bomo imeli nobene koristi od njih, ker ne bodo dlje časa ostali v naših krajih. In ravno to moramo s svojim delom doseči, da jih zadržimo v naših krajih dlje časa.

V prvi vrsti seveda je treba, da se deluje z vsemi silami na to, da se uresniči ideja francoskega publicista. Vsi merodajni faktorji, da celo vsak posameznik je dolžan delovati z vsemi silami na uresničenje te ideje, ki bode prekornostna celi naši državi, osobito pa ravno naši ožji domovini.

Če pomislimo, da bodemo tujcem, ki jih pridržimo v naših krajih, lahko nudili krasote, kakršnih ni najti na svetu, namreč naše podzemeljske jame, je razvidno, da mora imeti ta akcija za povzdigo tujskega prometa tako velikanski pomen, da smemo pričakovati nenavadno velikih upeh, kakršnih bi drugače dolgo vrsto let ne mogli doseči. In ravno ob priliki otvoritve Simplonskega predora bode dana prva prilika. V Milanu bode takrat razstava, katero bode obiskalo tujcev. Po našem mnenju bi bilo zelo umestno, da bi se »Društvo za povzdigo tujskega prometa« udeležilo te razstave, ker bi se s tem opozorilo najširše kroge na krasote naše dežele. Omenjeno društvo se pripravlja za razstavo v Londonu. Ako bi se delo malo bolj razširilo, bi z majhnim trudom lahko privedilo tudi razstavo v Milanu. Škoda bi bilo zamuditi preugodno priložnost.

Vedno in vedno slišimo jadikovanje: naša dežela je revna. Odločno ugovarjamo temu jadikovanju kajti ona ima zaklade, za katere nas po pravici zavidajo bogati narodi. Ako se bode dobilo štiri milijone za osuševanje barja, zakaj bi se ne moglo dobiti kak milijoneček za povzdigo tujskega prometa. Vendar je pri barju vprašanje: kdo ga bode obdeloval, ko bode osušeno, saj so cele lepe pokrajine na Dolenjskem brez delavcev, dasi so nad vse rodovitne. Ako pa svetu pokažemo krasne zaklade, ki nam jih je narava položila v naročje, katere pa smo sedaj tako rekoč skrbno zakopane čuvali, bodo investirani novci hitro amortizirani, bogat vir dohodkov pa bode neusahljiv, da celo vedno močnejši bode, kar vidimo v Švici. Znano je, da smo pri gradbi turske železnice marsikaj zamudili, ker so veliki dogodki našli male ljudi. Zatorej ne zamudimo prekrasne prilike, da nas ugodni trenotki ne najdejo nepripravljene. Potreba je, da se združimo vsi na skupno delovanje, ki bode prineslo zlatih sadov.

Res je sicer, da že vozi sedaj čez Dunaj—Monakovo v Pariz orijentalni ekspresni vlak; ugovarjati bi se utegnilo, da promet na novi progi ne bode tolik, ali pa, da bode delal konkurenco sedanji zvezi. Tu pač ne smemo biti tako ozkosrčni. Saj, kdor bode hotel potovati skozi Nemčijo, bode to še vedno lahko storil; a Francozi, ki itak največ plačajo, bodo potovali po novi progi.

Radovljiske novice.

— Radovljiska posojilnica ustanovi 1. februarja t. l. na Jesenicah podružnico. Ako upoštevamo, da je imela posojilnica leta 1904 čez tri milijone denarnega prometa, da je znašalo stanje njenih hranilnih vlog koncem l. 1904 čez poldrug milijon kron in njen rezervni fond čez 50 tisoč kron, da dalje posojilnica po svojih pravih raztezah lahko svoje delovanje tudi na nečlane in ni omejena le na nekatere občine, kakor rajfajznovke, da dalje daje svoja posojila tudi in sicer po navadi na menice, lahko izprevidimo, da bo podružnica na Jesenicah ne le za občino jeseniško, temveč za vso zgornjo dolino in mogoče po zgradbi železnice tudi za sosednje koroške občine zelo velikega gospodarskega pomena.

— Godbeno društvo se je ustanovilo v Radovljici. Na ustanovnem obnem zboru je bil imenovan predsednikom g. Oton Homann, njegovim namestnikom ga g. Josip Hronek.

— Premješčen je iz Radovljice v Novomesto g. sodni adjunkt Gustav Gallé.

— V odbor za obrtno nadaljevalno šolo v Radovljici je bil pretekli ponedeljek iz skupine trgovcev in obrtnikov voljen za člana g. Oton Homann, za namestnika pa g. Josip Pogačnik.

— Za nov zvonik so začeli voziti kamenje.

Tržiške novice.

— Domisljavnost naših Nemcev. Pred dobrimi štirinajstimi dnevi je preminol naš nadučitelj g. Josip Kragl. Njegovo smrt uporabljajo «Deutsche Stimmen» od preteklega tedna, da dajejo vladi in deželnemu odboru nasvete glede imenovanja novega nadučitelja. V dotičnem članku pojejo slavo gospodu Kraglu in ga slikajo kot indiferentnega moža v narodnostnih stvareh, podtikajo mu de-

janja, ki so za ranjkega, katerega poznamo tudi mi, naravnost sramotilna, zavednega Slovence nevredna. Koliko je gospod Kragl koristil ali škodoval eni ali drugi narodnosti v Trziču, ne bomo raziskovali, da pa se fruktificira njegova smrt v ta namen, da se nasuje vladi peska v oči, da se dela za politično najbolj prononsiranega učitelja na Kranjskem taka umazana reklama, proti temu moramo kar najdoločneje protestirati. Mikličevo delovanje v šoli in izven šole smo že tolikokrat omenjali v tem listu, da je splošno znano in bi bila vsaka beseda odveč; da pa javkajo «D. St.» po indiferentnem nadučitelju, ko se za zakritim zagrinjalom blišči podoba Mikličeva, je tako slab manever, da mu vlada in deželni šolski svet ne bosta podlegla. Miklič je razen tega, da ni eden izmed najboljših učiteljev v Trziču, tudi najneindiferentnejša oseba, ki kot taka za nadučiteljsko mesto v Trziču ni. Če naj že pride na to mesto učitelj, ki bi mogel biti indiferenten, je naša pravična zahteva, da je Slovenec in sicer Slovenec, ki se svoje narodnosti ne sramuje. Trzič je po ogromni večini slovenski trg, ki vzelc prenesramnemu atentatu, ki so ga izvršili nemški in nemškutarski odborniki tržiški z imenovanjem častnih občanov, ostane slovenski trg, dokler je kaj Slovencev v Trziču in to naj deželni šolski svet pri imenovanju nadučitelja uvažuje.

— Pred meseci smo vložili peticijo na slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu radi dvojezičnih poštih pečatov. Usojamo si tam potem vprašati slavno ravnateljstvo, kdaj bo prošnja rešena?

— Presit slovenskih grošev je menda nemškutarski «hotelir» Lončar, ki se je proti nekemu gospodu pred pričami izjavil, da mu je «najljubše», če ni v njegovo gostilno nikdar več nobenega Slovenca. Vprašamo Vas, gospod Lončar, kdo Vam je znesel Vaše premoženje, če ga sploh kaj imate, na kupček, če ne Slovenci. Dobro nam je namreč znano, da Vam pišči vsak tovarniški pisarček, ki zapusti Trzič, precejšnjo svctiro nakredano. Da bomo pa, Vasi želji ustregli, to Vas zagotovimo. Torej rodoljubi, pozor na «gostoljubno» Lončarjevo hišo!

— Podraženje mleka. Okoličanski kmetje so sklenili zadnjo nedeljo, t. j. 7. t. m. da bodo s 15. t. m. podražili mleko liter po 4 vin. torej od 12 na 16. vin., mlekariče ga bodo potem po 20 v. vozile v Trzič. Priznati se mora, da kmeta sianejo vedno več njegovi pridelki, vsled draženja delavskih močij, povišanja davkov in občinskih doklad i. t. d. mleko pa je vendar še tisti pridelek, kateri mu še največ dohodkov donša. Obžalovanja vredno je to, ker bo vsled podraženja mleka najbolj zadet že tako ubogi delavski stan. Zato bi pa bila poklicana tržiška občina, da bi po vzgledu ljubljanskega magistrata poskrbela vsaj v toliko, da bi se za to ceno vsaj dobivalo prav, dobro mleko, ne pa zmešano na polovico vodo. Gotovo bi ji bilo občinstvo zato hvaležno.

Novice iz medvodske in sorške okolice.

— Konec tega meseca se imajo vsiti v medvodski občini volitve. Klerikalci so že napeli vse strune, da bi jim bila gotova

zmaga. Brajer in Pomarančar letata okrog, kakor dva sferklisa. Klerikalci imajo še namen delati za Smovca, da bi bil župan.

— Večina ljudi v občini je zoper tega človeka. Klerikalni sleparji to vedo, zato pravijo takim volilem, ki so zoper Smovca, da Smove ne bode več župan. Tolažijo jih s tem, da bode župan Tome. V resnici pa se le lažejo: Klerikalci bodo ves čas lagali ljudem, da Smove ne bode, spravili ga bodo pa v odbor in potem je pa pribito, da bode ta krepostni mož še sedel na županskem stolu.

— Splošno pravijo ljudje: »Smovca proč!« Potrebno je in zadnji čas že, da bi se ga posadilo na tla. Zato pa, komur je do tega, da ne bi bil več Smove, naj ne voli tistih odbornikov, ki drže s Smovcem. Pomarančar, Braje in Smove so zato, da ostane vse pri starem.

— In zares je priporočljiv Smove. Kradel je smreke, ženskam dajal pehare krompirja za njih dobrote, hotel se je obesiti in skočiti v vodo, mejnike je prestavljal, 16krat bil že kaznovan denarno in z zaporem po več tednov. Ali ni to zares lep župan? Brajec in Pomarančar imata lahko dopadajenje nad njim. Kmalu bode zrel za vlitanije.

— Ključarja Kožuha (Kopača) ne marajo za cerkvenega ključarja, ker se jim zdi pošten. Je pa tudi res, da je za ključarja boljši Smove. On nese pozlatit križ cerkvenega bandera, potem pa prinese za nekaj goldinarjev večji račun, kakor pa je plačal. Tak je potem za ključarja, ki zna cerkveni denar devati v svoj žep. Zato pa imata Braje in Pomarančar tako rada Smovčevega voča. Gliha vkup striha! Le Smove je tič, drugi nobeden nič.

— V Preski bodo priredili «Delavski dom». To bode davek za delavce. V tem domu bodo igrali gledališke igre, imeli bralno sobo in kdove kaj še vse. Samo denarja ne bode kje dobiti za take «potrebne» reči. Ko bode dozidano, bodo igrali te-le igre: Najdene pomaranče, Pobasani cerkveni denarji, Kako je kaplana Brajca sram. Večkrat bodo imeli tudi poučne govore: Kako se vinski sodi zabijajo v kiše, Kako dolg «znabi» je naredil kanonik Sušnik, ko so ga v Sori s kočijo in par konji zapodili. Tudi Smovčev voča bodo prišli govorit v Presko. Povedali bodo, kako se človek lahko s krompirjem odkupi svojih grehov, kakšen okus ima «cuhtavzarski» ričet. Krojač Žlobudra bode pa deklamiral pesem: «O krvavi godlji». Lepo bode v preškem «Delavskem domu», samo narejen še ni, Pomarančarju gre pa trda za denar.

— Pomarančar je včasih s povzdignjenimi rokami prosil odpušcanja tiste ljudi, katere danes tako črni in obrekuje. Takrat je bilo drugače, sedaj je pa drugače. Ako bi bila Franc Jarčeva rodbina tako hudobna, kakor sta Pomarančar in Smove, bi oba ta klerikalna poštenjaka sedela na mesece. Ali se še, spominjata, v kolikem strahu sta živela in hodila prosit in pisarila pisma, naj jih ne naznanijo. Smovcu je gotovo še v glavi, kako je ponoči mogel voziti ukradene smreke. To so pošteni katoličani. In vsa ta banda je škofu prirastla tako k srcu, da ji streže, kar more.

— Po škofovih sinodalnih postavah je prepovedano duhovniku hoditi

po gostilnah. Za Brajca ne veljajo te postave. On hodi zvečer po gostilnah, ker misli, da ga nobeden ne vidi. Čeprav v Sori hodi zvečer v tisti «pajzel», ga ljudje vseeno zapazijo. Klerikalci pravijo, da je Brajec vnet duhovnik. Gotovo je vnet, toda le za kakšne zoprnosti delati. Kaj dobrega pa še ves čas, kar je v Sori, ni storil. Ko bi imel ta človek kaj sramote, bi jo že davno pobral iz Sore. Cerkevni pevci tudi ne pojo več od takrat, kar ne mašuje več župnik Brce v Sori. Še celo ministranti se norčujejo iz Brajca in mu nočejo več sreči pri naši. Ujel je sedaj štiri druge teličke, da plešejo okoli njega.

— Predpust je. Bliza se čas, ko bode kaplanica Pustotarjeva pobirala bero. Več gospodarjev imajo pripravljene pleve in rese, da jih bode dobila ta kaplanova ljubljanka.

— Golarjeva žaba prav glasno kvaka v kaki gostilni, če jo hoče kdo poslušati. Posebno zabavlja župniku Bretu. Ako se bode ta sniska žaba preveč napenjala, bode še počila. Zato le počasi!

— Na dan sv. treh kraljev je imela kmetijska podružnica občni zbor v Sori. Izvoljen je bil nov tajnik g. nadučitelj Germek. Sklenil je tudi občni zbor, najeti njivo od Ivana Luštrega za 12 let. Njiva je med Soro in Drago ob okrajni cesti. Na tej njivi se spomladi začne drevesnica. Tudi je ta dan pristopilo k podružnici nekaj novih članov.

— Pravila gasilnega društva v Sori so potrjena. Drugo nedeljo 21. t. m. se vrši vpisovanje novih članov in volitev odbora. Za to društvo je veliko zanimanja in je bilo jako potrebno, da se je ustanovilo, ker od Pirnič do Škofje Loke ni nikjer nobenega gasilnega društva.

— Pevski zbor se tudi snuje v Sori. Oglašeni je že precejšnje število pevcev in pevk. Gospodična Josipina Jamnik iz Medvod je v ta namen prepustila in podarila lep harmonij v uporabo. In v Sori bomo peli, da bo kaj. Gospodični Jamnikovi bodi pa izrečena prav iskrena zahvala za ta dar.

— Odkar je škof pustil pobezati Soro in vso sorsko župnijo z bajoneti, začeli so se ljudje vzbujati. Odpovedali so se «Domoljubu» ali kakor mu nekateri pravijo «Smrdoljubu» in bero sedaj rajše napredne liste. Na «Gorenjca» je naročenih okrog 30 naročnikov. Tako je prav! Berimo in naročajmo le take liste, ki pišejo resnico. Z «Smrdoljubom» in «Slovcem» pa proč.

XI. redni občni zbor Sokola v Kranju dne 5. januarja 1906.

Brat starosta Ciril Pirč otvori ob 9. uri XI. redni občni zbor, zahvali se članom za mnogobrojni obisk, omenja, da konča društvo s 3. majem t. l. prvo desetletje in povdarja, da je društvo v teh letih mogočno napredovalo, dasi je bilo spčetka sibko ter mu je bila od nekaterih prorokovana zgodnja smrt. Prišle pa so v društvo krepke mlade moči, prijele za delo, in od tedaj društvo kaj vrlo napreduje. Če bode korakalo tako dalje, približa se kmalu svojemu visokemu sokolskemu cilju. — Nato se spominja umirlih bratov: Adolfa Apeta, Ferkota Sajovca in Ferdinanda Sajovca, na kar se dvignejo navzoči v znak sožalja raz seletje. Posebno se spominja Ferkota Sajovca, kateri je bil prvi ustanovitelj društva ter njega prvi načelnik. Od društvenih prireditelj omenja posebno društvene maskarade, izletov na Jesenice in Škofjo Loko ter udeležbe pri odkritju

Prešernovega spomenika v Ljubljani; tudi telovadci so napravili več pesizletov. Nadalje se zahvali čitalniškemu pevskeму zboru, ki je radovoljno sodeloval pri vseh društvenih prireditvah. Koncem govora prosi brate, da naj pazno slede poročilu ter odda besedo bratu tajniku Janku Sajovicu.

Ta poroča, da je bil na občnem zboru katerega se je udeležilo 58 članov, izvoljen naslednji odbor: starosta brat Ciril Pirč, podstarosta brat Vinko Majdič; v odbor pa na predlog vaditeljskega zbora načelnik brat Miroslav Ambrožič, tajnik brat Janko Sajovic, blagajnik brat Ivan Jagodic, ter bratje Fran Ažman, Rudolf Rooss, Gašper Eržen in Konrad Geiger. Izredni očni zbor vršil se je dne 23. sept. da voli odposlance na občni zbor «Zveze slovenskih sokolskih društev». Na izpraznjeno odborniško mesto se je volil tedaj brat dr. Josip Kušar. Odborovih sej je bilo v letu 15. Društvo šteje 3 častne, 119 rednih in 11 vnanjih članov ter 31 članic ženskega oddelka. Umrlo je med letom troje že navedenih članov. Dne 4. marca se je vršila društvena maskarada pod naslovom «Martinov semenj». Prošnja za dijasko telovadbo je bila dvakrat odbita. Korporativnih izletov je bilo troje ter 5 pesizletov. Po deputaciji je bilo društvo zastopano dvakrat, in sicer v Kamniku in v Zagrebu. Odbor je odposlal v zvezin odbor brata Janka Sajovca. kot njegovega namestnika pa brata Miroslava Ambrožiča.

Imenom knjižničarja poroča brat tajnik. Knjižnica šteje 608 knjig, izposodilo se jih je tekom leta 879, torej na mesec 72.

Blagajnik brat Ivan Jagodic poroča v podrobnem računu, iz katerega posnemamo, da je imelo društvo 1884/10 K dohodkov in 1829/45 stroškov, torej v gotovini 54/65 K.

Načelnik brat Miroslav Ambrožič poroča: O preteklem letu moramo reči približno isto, kakor smo rekli o lanskem. Nekaj se je napredovalo, napredovalo pa bi se lahko še več, kajti dosti je še slabega, kar bi se dalo zboljšati, pa se ni zboljšalo, šteti si moramo v zlo, ker vse, kar je mogoče, je treba storiti, to je naša dolžnost. Najbolj moramo pač grajati svojo slabotno voljo, premnogokrat ozkosrčnost, celo premnogokrat brezbriznost, kajti vsako leto stopamo v novo dobo z novimi sklepi, vsako leto si kažemo hibe in napake, iste pomankljivosti in ena glavnih je pomankanje ljudi, ki bi se hoteli resno v delu posvetiti Sokolstvu. — Vaditeljski zbor je štel začetkom leta 5 članov, sredi leta 4 in koncem leta 6 članov. Danes so v vad. zboru poleg načelnika vaditelji: Fran Ažman, Janko in Evgen Sajovic, ter vad. pripravnik Ivan Benedek in Valentin Wester. Vad. zbor ukrepal je v 12. sejah. — Telovadni obisk je bil letos sledeči: članov je telovadilo 2519 v 136. urah, povprečno torej v uri 19. Največji povprečni obisk je bil meseca grudna 24, najmanjši kimovca 15. Menjalo se je v telovadnici 80 članov. Telovadilo se je po 3krat na teden in sicer v ponedeljek, sredo in petek, starejši bratje od 6.—7. ure, mlajši pa od 9.—10. ure zvečer. Ženski oddelek telovadi v torek in četrtek od 5.—6. ure: telovadilo je 834 telovadk v 72 urah, povprečno 12 na uro. Obrtni naraščaj telovadi v nedeljah od 3.—4. ure; telovadilo je 492 vajencev v 35 urah, povprečen obisk 14. Šolski naraščaj telovadi v ponedeljek, sredo in petek od 5.—6. ure; telovadilo je 930 v 90 urah, povprečni obisk 11. — O mlajših bratih moramo reči: večina letosnjih telovadcev je bila jako redna, računati na moramo na to, da so se jako hitro umnjali, ker jih je mnogo ostalo samo kratek čas v Kranju. Omeniti pa moram še tiste brate telovadce, ki jih je še toliko m bi lahko telovadili z nami. Ti so pozabili, da mora biti vsak pravi sokol tudi telovadec. Telovadnica je naše prvo torišče, ker v njej se učimo delati, tam krepimo telo in duha do tiste mere, da postanemo enaki drugim, da lahko tekmujejo z drugimi. In ako hočemo stopiti v svet kot narodni vojaki, nabaviti si

moramo orožja: jekleno, neomagljivo energijo, discipliniran pogum, samozavest in silno voljo le v telovadnici. Če pogledamo danes v našo telovadnico, vidimo same mlade obraze; sicer nas to ne prestraši preveč, da je ideja, v znamenju katere delamo, pri nas tudi mlada, ali želeli bi si in delati moramo na to, da dobimo v svojo sredo ljudi starejše po letih, da se naše vrste vsestransko pomnože. Poleg tega pa naj bi žrtvovalo več bratov nekoliko časa za vad. izobrazbo, ker le ono društvo je gotovo obstanka, ki ima dosti dobrih vaditeljev. Istotako pri starejših bratih nismo zadovoljni s številom. Več in vseh stanov delavcev rabimo. — Ženska telovadba je kazala začetkom leta bolj žalostno lice; čisto drugo pa koncem leta. Meseca grudna se je število telovadk naenkrat pomnožilo — nekaj sester se je odglasilo k vad. tečaju, v katerem predava brat Evgen Sajovic, in upati je, da se razvije do popolnosti telovadba žen takoj, kakor hitro prevzamejo vodstvo pri telovadbi članice same. — Posebno važnost je tudi letos polagal vad. zbor na naraščaj — obrtni in šolski. Ker so od strani mojstrov ni dovolilo dečkom hoditi ob delavnikih zvečer telovaditi, odkazali smo jim telovadno uro v nedelje popoldne. Telovadilo se je pri tej uri celo leto jako marljivo, konstatirati moramo z ozirom na lansko leto znaten napredek. — Šolski naraščaj istotako napreduje. Posebno zadnja dva meseca je bilo pri tej telovadbi najživahnejše življenje.

Konec prih.

Tedenski politični pregled.

Državnoborski volilni red bode — kakor poročajo «Lid. Nov.» obsejal naslednje določbe: Privoli se direktno bivanje, kakor zahtevajo krščanski socialisti; Poljake se pozikva pridobiti s tem, da se odlože direktne volitve. Po vladini predlogi bode štel državni zbor 448 poslancev, ki se porazdele na posamezne kronovine takole: Galicija 95, Česko 115 (od teh 69 Čehov in 46 Nemcev), Nizjeavstrijsko 52, Moravsko 43 (od teh 23 Čehov in 17 Nemcev), Štajerska 28, Gornjeavstrijsko 20, Tirolsko 20, Šlezija 12 (2 Čeha, 2 Poljaka in 8 Nemcev), Kranjsko 11, Koroško 10, Dalmacija 10, Bukovina 9, Solnograsko 6, Istra 5, Trst 4, Gorisko 4 in Predarisko 4.

Namestnikom v Dalmaciji je imenovan dvorni svetnik Nikolaj Nardelli, dosedanji voditelj dalmatinskega namestništva.

Ruski dogodki. Mandžurska vojska — na potu v domovino. Ruske oblastnije odpošiljajo baje v vsej naglici ruske čete v domovino. Potniki pripovedujejo, da so čete pripravljene na punt, da zažgo Vladivostok, če se jih ne pošlje v domovino. — Med železniki uslužbenci na Ruskem je zopet silno razburjenje. O božičnih praznikih se ni izpolnila niti ena obljuba železniskega ministra. Zato se je med železnice zopet pričela agitacija za železnisko stavko. Mod železnice se agitira s tem, da vlada, ako bi tudi železnice odpuščala, ne doseže uspeha, ker nima zato drugih sposobnih moči. — Iz Rige je nemski parnik «Volga» odpeljal 1047 beguncev, med njimi 38 Avstrijcev. — Položaj na Kavkazu je zelo resen. Ruske vlade pravzaprav ni več; revolucijska stranka je neomejeni gospodar. Namestnik je moral iz Tiflisa zbežati ter se skril s svojo rodbino v neki utrjeni samostan, kjer ga vstasi oblegajo.

Francoska zbornica je bila otvorena dne 9. t. m. Starostni predsednik je otvoril sejo z nagovorom. Nato se je vršila volitev

predsednika. V dvorani in na galeriji je bilo živahno gibanje. Vse je napeto pričakovalo izida volitev, ker je nastala močna stranka proti dosedanjemu predsedniku Doumerju in hotela voliti Sarriena. A kljub temu je prodril Doumer z 287 glasovi proti 269 glasovom za Sarriena.

Moročanska konferenca. Dne 16. t. m. se snide v Algeirasu na Španskem konferenca, kateri je namen poravnati med Nemčijo in Francijo sporna vprašanja glede Maroka. Nemčija se trudi pridobiti si trgovski upliv v Maroku. Nemški cesar je v tako svrhu celo sam potoval v Maroko. Takrat se je bilo bati celo vojne med Nemčijo in Francijo. Beti se je sedaj, da pri konferenci ne pride do sporazumljenja.. Ameriška vlada stoji na strani Francije.

Novičar.

Vabilo na naročbo. Cenjene naročnike uljudno prosimo, naj nam čimpreje pošljejo naročnino.

Oseba vest. Davčnim kontrolorjem je imenovan g. Friderik Rauth v Kranjski gori. Ostane na dosedanjem mestu.

Ljudska predavanja v Kranju. Peto ljudsko predavnanje se vrši prihodnjo nedeljo, dne 21. t. m. ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani Narodne čitalnice kranjske.

O kemiji. Prezanimiva ali svoje tajnosti človeškemu razumu dolgo prikrijavača veda je gotovo kemija, katere ime nam ničesar drugrega ne pove, kakor da je njen izvor v Egiptu, v črni deželi, od tega črna veda, črna šola. Zagrinjalo, za katerim se skriva ta tajnostna veda, nam je odgrnil, kolikor je bilo v kratkem času mogoče, s svojim predavanjem g. prof. dr. Vladimir Herle. Ko je označil predmet kemije, nam je podal pojem kemijskih prvin in spojin. Prvini so poznali v starem veku 4 — zemlja, voda, zrak in ogenj — sedaj jih imamo 78. Dolga je bila pač pot, katero je morala napraviti kemija od prvih začetkov do sedanje visine. Dolgo časa je bil kemiji edini smoter, dobiti način, kako bi se dalo narediti zlato. To brezuspešno delo so gojili alkimisti. Šele koncem osemnajstega stoletja se je začela kemija razvijati na znanstveni podlagi, kakor nam povedo imena Cavendish, Volta, Lavoisier, Davy itd. Način kemičnega raziskovanja in določevanja lastnosti prvin nam je pokazal g. predavatelj na kisiku in vodiku, prvinah, ki so za življenje neobhodno potrebne, katere se pa tudi v največjih množinah nahajajo, saj so bistveni deli vode in zraka. Mnogobrojno opcinstvo, ki je napolnilo do zadnjega kotička fizikalno dvorano, je pazno sledilo zanimivemu predavanju in je ob koncu izrazilo svojo zahvalo g. predavatelju z burnim ploskanjem. Pri predavanju smo opazili tudi goste iz Ljubljane, Podbrezja in Škofje Loke.

Narodna čitalnica v Kranju vabi k ljudski predstavi, katero priredi v nedeljo dne 14. januarja 1906 točno ob 4. uri popoldne v svojih prostorih. Vprizori se «Dobri sodnik». Vstopnina 60 vinarjev za osebo. Djaki 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi odbor.

V Cerkljah bode predaval v nedeljo 21. januarja ob 3. uri popoldne mlekarški nadzornik g. J. Legvart v spodnjih prostorih pri «Matevzu». Ustanovi se ob tej priliki mlekarška zadruga. K predavanju vabi se vsakdo.

Ljudska knjižnica v Kamniku. V Kamniku se ustanovi s posredovanjem «Prosvete» v prihodnjih dneh ljudska javna knjižnica. Za zadnjič, ko je priredila «Prosveta» v Kamniku predavanje o Prešernu, se je sprožila misel, da naj odnotna «Narodna čitalnica» izpremeni svojo društveno knjižnico v javno. Sedaj se to zgodi. Knjižnica «Narodne čitalnice» se izpremeni v javno, izpopolni se z raznimi novimi (darovanimi in nakupljenimi) knjigami ter odda proti mali odškodnini vsem slojem v uporabo. Naj bi posnemale ta izgled tudi druge naše čitalnice!

Oratorijska koncerta „Glasbene Matice“ v Ljubljani. V nedeljo, dne 14. januarja in v sredo, dne 17. januarja proizvajala bo «Glasbena Matica» v Ljubljani krasno, veliko, novo delo «Kantikum kantikorum» ali «Visoka pesem kralja Salomona» pod vodstvom konc. vodje gosp. M. Hubada. Velik komponist, morda najboljši, kar jih sedanja laska glasba premore, je Henrik Bossi. On velja za najboljšega klasika moderne laške resnejše godbe. «Visoka pesem» je že njegovo 120. delo. Od cele svetovne oratorijske literature zadnjih let je pa najlepše. Delo se v Avstriji razen v Pragi še ni nikjer izvajalo, krasno pa je tako, da se je na Nemškem, Angleškem, Holandskem in Francoskem tekot 4 do 5 let že tridesetkrat v velikih koncertih z največjim uspehom izvajalo. V delu «Kantikum kantikorum» sta dve veliki solistovski partiji: sopranska partija izvaja besede «neveste», ki po tolmačenju predstavlja «Cerkev Kristusovo na zemlji», baritonska partija pa izvaja besede «ženina», «Kristusa». Sopransko partijo «neveste» pela bo odlična koncertna pevka iz Dunaja, gospa Henrijeta Kury, katera je pri oratoriju sv. Franciška v stolni cerkvi tudi scpransko partijo pela. Veliko in hvaležno baritonsko partijo «ženina» bo izvajal kot sodelujoč solist operni pevec slovenskega gledališča gospod Jan Outednik, ki je ljubljeneec slovenskega gledališkega občinstva in od katerega je pričakovati, da bo s svojim visokim baritonskim glasom visoko partijo dela najkrasnejše in z največim učinkom izvedel. Mešani zbor «Glasbene Matice», okoli 140 pevcev in pevk ima izvajati v oratoriju krasne zборе, poleg tega nastopi veliki orkester godbe c. in kr. pešpolka st. 27. pomnožen z nekaterimi člani «Glasbene Matice». Koncerta se priredita v veliki zgornji dvorani «Narodnega doma» in se pričneta obakrat točno ob polosmih zvečer. Vstopnice se dobivajo v predprodaji pri g. J. Lozarju na Mestnem trgu in sicer sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 60 v.

Telovadno društvo „Sokol“ v Kamniku vabi k dramatični predstavi, katero priredi v nedeljo, dne 14. prosinca 1906 ob 7. uri zvečer v prostorih «Narodne čitalnice». Predstavlja se privklat «Deseti brat», izvirna narodna igra s petjem in petih dejanjih. Po Jurčičevemu romanu dramatiziral F. Govekar. Po predstavi prosta zabava in ples. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste po 1 K; III. in IV. vrste po 80 vin.; ostali sedeži po 60 vin.; stojišča 40 vin. za člane. Za nečlane je na vseh prostorih po 20 vin. višja vstopnina. Odbor.

Kranjski pomočniki priredi v nedeljo, dne 21. t. m. v telovadnici «Gorenjskega Sokola» plesni venček. Čisti dohodek je namenjen za dobrodelne namene, zato se pričakuje obilne udeležbe. Pripravljali odbor.

Plesno veselico, katero priredi prostovoljno gasilno društvo v Radovljici na dan 14. januarja 1906 v prostorih gosp. Ivana Kristana v Predtrgu. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Čisti dobitok namenjen je za napravo gasilnega orodja. Za prijazen obisk vabi odbor.

Novo dvorazrednico zgrade v Zabnici. Zgradba je proračunjena na 32.951 K 50 vin.

Občni zbor jeseniškega gasilnega društva, se je vršil 16. decembra 1. 1906 v prostorih gostilne Jos. Klinarja. Navzočih je bilo lepo število izvršujočih članov okrog 40, podpornih

članov pa zelo malo. Prisotnega smo videli častnaga člana, gospoda Trevna in gospoda Klinarja. Tačasni načelnik g. Fr. Krive je otvoril občni zbor s pozdravom «Na pomoč!» Naglašal je, da se ima voliti celi odbor za dobo dveh let. Pri volitvi je bil izvoljen za načelnika g. Fr. Krive, za podnačelnika Fr. Novak, za blagajnika Ignacij Morič, za tajnika Fr. Kerstein, za rednika Anton Krive, za zastavonošo Janez Pogačar; poverilni možje pa so: Janko Puselj, Jakob Novak in Janez Pšenica; brizgalni vodja Kavol Najmanj in vodja plezalcev Šimen Krive. Na občnem zboru se je izrazila želja od strani izvršujočih članov, naj bi k gasilnemu društvu, ki je eno najpotrebnejših društev, pristopilo čimnajveč izvršujočih članov.

Božič na Triglavu. Štirje člani slovenskega planinskega društva in sicer zasebni uradnik Ferlič, poslovodja Jesih, tajnik Rože in uradnik Skuseti so šli na božični večer na Triglav in so slavili božično noč v planinski koči na Kredarici (2515 m). Rabili so do koče 14 ur po planinski poti skozi Krmo. Ob pol 8. uri zvečer so prišli na Kredarico. Planinska koča je bila zagrajena v sneg in planinarji so mogli samo skozi okno v kočo. Znotraj so postavili božično drevesce, ki so ga prinesli s seboj, okrasili so je in zapalili na njem svečice. Tudi spali so tam, na Božič pa so šli nazaj v Mojstrano, kamor so rabili 6 ur. Imeli so krasen razgled.

Tombolo priredi prostov. gasilno društvo na Bledu v nedeljo, 14. prosinca t. l. v gostilni «pri Lovcu» (I. Medja) na Bledu. Začetek ob 7. uri zvečer. Dobitke za tombolo sprejema hvaležno gostilničar g. I. Medja in načelnik g. Ivan Rus v Zalečah. Čisti dohodek je namenjen za napravo društvenega orodja. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Odesek za vseslovenski legitimacijski listek opozarja sedaj, ko so občni zbori na dnevnem redu, vsa slavna društva, da uvedejo «društveno izkaznico», ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Vseslov. leg. list je rodila neobhodna potreba. Njega razširjenost in mnoga priznanja kažejo, kako je društvom vstreženo z njim. Zanimanje zanj raste od dne do dne in to ne le pri nas, ampak tudi pri bratskih nam Hrvatih. En komad leg. lista kot društvene izkaznice velja 20 vin., kot vstopnice pri veselich 10 vin. Na zahtevo razposiljamo tudi leg. list s plačilno lestvico. — Naročila in informacije naj se posiljajo na naslov: Odesek za vseslovenski leg. listek. Dunaj VIII./1. Elserstrasse 7. II. 17.

Vseslovenski legitimacijski listek kot društveno izkaznico so uvedla sledeča društva: sl. akad. društvo «Zarja» v Gradcu — 20 K, sl. izobraževalno podporno in zabavno društvo «Zvezda» na Dunaju — 50 K, sl. akad. društvo «Danica» na Dunaju — 50 K, sl. «slov. delavsko podporno društvo» v Celju — 100 K; kot vstopnino k veselici pa je naročilo sl. «smarsko bralno društvo» — 60 K. — Ob enem se obračamo na vse tovariše akademike in dijake, da pridno agitirajo za družbo sv. Cirila in Metoda tako važni legitimacijski list. Odesek za «vseslovenski legitimacijski listek».

Družbi sv. Cirila in Metoda je prirastla nova pokroviteljstva pod imenom «Smolnikova rodbina pri sv. Križu nad Mariborom». Vplačali so jo sedmeri vrli sinovi v spomin svojemu 26. oktobra t. l. umrlemu, nad vse skrbnemu, 88letnemu očetu Matiju Hauptmannu. Pokroviteljinske pravice bode izvrševal najstarejši njih g. graški profesor Fran Hauptmann. Blazeno bodi ime umrlemu možu izmed naroda; mnogokratna slava pa vsem tem sedmim slovenskim stebrom izklesanim pod paznim očetovskim ocesom starčeka-ratarja. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani, dne 15. decembra 1905.

* * *

Važna iznajdba za naše štedljive gospodinjje. Gospa M. Kavčičeva na Dunaju je iznašla za gospodinjstva in prodajalce jedilnih stvari nujno potrebni aparat «Hydros». Ta patentirani aparat povzroči, da ostanejo vsakovrstna živila kakor kruh, pecivo, sir, su-

rovo maslo, narezane gnjati, klobase itd. brez upotrebe ledu mnogo dni popolnoma sveže. Hydros izdeluje švedska akcijska družba Alfa Separator, katera ima tovarne in zastopstva po vseh državah Evrope. Cena aparata je vsled ogromne fabrikacije tako nizka, da si ga lahko nabavi vsaka gospodinja. «Hydros» se dobiva pri vseh boljših trgovinah z železnino in kuhinjskim orodjem Avstrije in Ogrske. — «Hydros» je bil na mednarodni kuhinjski razstavi odlikovan z zlato svetlinjo.

Nova luč. Čez 400 nemških državnih kolodvorov, veliko število vasi in tovarn, je razsvetljenih s takozvano «Kerosovo» lučjo, katere mi niti ne poznamo ne. Kerosova luč nastaja iz petroleja, ki zgori v nalašč za to napravljenih svetilkah z velikansko svetlobo in brez dima. Razsvetljava s Kerosovo lučjo je menda pet ali šestkrat cenejša kot jednako močna luč, ki nam jo dajejo takozvane električne obločnice. Ako pomislimo, da obločnice razsvetlujejo le primerno večje prostore boljše, kot navadne petrolejke, moramo biti pač veseli te nove iznajdbe, ki obstoja v tem, da se iz petroleja na poseben način dobiva še cenejša in boljša luč.

Šest vlakov ga je povozilo. Njujorskega elektrotehnika je dohitela strašna smrt. Delal je pri železnici in nekaj popravljal. Prihitev vlak in povozil. Ni ga usmrtil in nesrečnik je začel klicati na pomoč. Ali nihče ga ni čul in prišel je drugi in tretji in še trije drugi vlaki, in vsi so sli preko njega. Vendar je še živel, ko so ga našli, a bil je silno razmesarjen. Peljali so ga v bilnišnico, a med potom je izdahnil.

Smrt vsled korzeta. V Celju je umrla blagajničarka Amalita Smolnikar na zastrupljenju krvi. Ranil jo je korzet v ledja. Torej proč z modercji!

Hrast star 2900 let. Pozornost prirodoslovcev vzbuja neki hrast, kateri stoji na otoku Chiu v Mali Aziji. Njega mladost se sodi od časa Homerja, bil je močan že ob času Davida in je do danes silno razrastle na vejah in koreninah. V premerih je širok devet metrov. — Prirodoslovec Jaemaine Horticole trdi, da je to na najbrž najstarejše drevo na svetu.

Oči s 114 potomci. Na Francoskem živi 92letni stavec Henrik Guerry (Geri), ki je dal državi 114 potomcev. Imel je deset otrok, od katerih jih živi 7 še danes. Vnučkov je imel 65, umrlo jih je samo 7. Pravnukov je imel 39, živi jih 37. Stavec je še sedaj duševno in telesno zdrav.

Književnost.

„Slovenski Obrtnik.“ Izšel je nov list «Slovenski Obrtnik», ki je glasilo deželne zveze kranjskih obrtnih združenj.

Ročni kazipot po Goriškem in Gradiščanskem in koledar za navadno leto 1906. XII. letnik. Cena K 1'60; s pošto 5 vin. več. V Gorici. Tisk in zaloga «Goriške tiskarne», A. Gabršček. — Kazipot priporočamo vsem onim, ki potujejo po naši sosednji deželi, kajti zanesljiv je v vseh podatkih in cena mu ni previsoka.

Iz naroda za narod! I. shod narodno-radikalnega dijaštva od 5. — 8. septembra 1905 v Trstu. V Ljubljani 1905. Izdala «Prosveta». Založila «Omladina».

Soseda Razumnika govedoreja je naslov VII. zvezku «Kmetijske knjižnice», ki jo izdaja c. kr. kmetijska družba kranjska. Dr. L. Steuert, živinozdravnik in profesor kr. bavarske kmetijske akademije v Weihenstephanu, je doslej spisal 5 v resnici poljudnih kmetijskih knjig, in sicer v obliki pogovorov med vaščani in brez vseh za kmeta nepotrebnih vednostnih prituklin, zato so se pa Steuertove knjige med nemškimi kmeti tako hitro razširile, kakor nobene druge. Kmetijska družba je že lansko leto izdala Steuertovo «Soseda Razumnika prasičjo rejo», in kako prav je to storila, je dokaz velika priljubljenost in hitra razprodaja knjige. To dejstvo je pa bilo tudi povod, da je kmetijska družba skle-

nila izdati tega pisatelja «Govedoreja», ki sedaj dotiskana in s 60 podobami opremljena pred nami leži. Prevod te knjige, kakor lanske, je oskrbel družbeni ravnatelj g. Gustav Pirce, ki je, dobro poznajoč naše razmere, knjigo priredil primerno našim potrebam. «Soseda Razumnika govedoreja» je v resnici poljudno kmetijsko berilo in izvršten praktičen vodnik za vsakega živinorejca, bodisi za kočarja, ki ima eno kravo v hlevu, ali pa za graščaka, ki ima velik nlev poln goved. V knjigi je prav preprosto in poljudno povedano, kako je umno ravnati s plemenskimi biki, kako postopati pri porodih krav in kako je pravilno vzrejati in krmiti goved. Ugovore starokopitnih sosedov ve Razumnik na razumljiv način spodbijati, in ravno v obliki pogovorov med naprednim Razumnikom in starokopitnimi sosedi izvojevani prepričajo knjigi zanimivost, da jo vsak prebere, kdor jo v roko vzame, in da se prav gotovo najtrdovratnejši starokopitnik izpreobrne. Živinoreja je pri nas najiminennejša panoga kmetijstva, zato naj vsak živinorejec to novo knjigo pri kmetijski družbi v Ljubljani kupi za 1 K. Naročilom na knjigo je denar takoj pridejati.

Poučno potovanje v Švico je naslov ravnokar izišli knjigi, ki jo je izdala c. kr. kmetijska družba kranjska kot VI. zvezek svoje «Kmetijske knjižnice» in ki jo je spisal Viljem Rohrman, pristav kranjske kmetijske šole na Grmu. Pisatelju ni bil namen, podati v svojem spisu popis poučnega potovanja kranjskih kmetovalcev v Švico poleti 1904 na običajni način, temveč spisati poučno knjigo v prid našim kmetovalcem, ki naj spoznajo, da je Švica postala prva vzgledna živinorejska dežela samo zato, ker so tamošnji živinorejci pri svojem delu hodili edino pravo pot do zazeljenega cilja, ki je začetan na vednostni podlagi, t. j. z obilnim gnojenjem pridelovati veliko dobre krme, z zadostnim polkadanjem vzrejati goved, ki donša največje dohodke in ki vsestransko zadostuje. Pisatelj je popisal, kako je ravnati z gnojem in z gnojnico, kako se prideluje krma, kako se oskrbujejo travniki, nadalje je opisal planinarstvo, živinorejo, mlekarstvo in sirarstvo ter sploh vse, kar je v Švici v kmetijstvu dobrega in kpega, torej tudi za nas izpodbudnega. Ker je knjiga zanimiva ter živahno pisana, prepletena z dogodki naših potnikov-rojakov, zato je obenem mikavna in nad vse poučna. Vsebina te knjige torej ni suhoparna kmetijska teorija, temveč iz življenja posnet popis vzglednega gospodarja šviških kmetov. Knjigi je pridejana krasno izdelana slika udeležencev ter 33 drugih slik, ki pojasnjujejo berilo, med njimi več velikih podob, ki kažejo šviško plemsko goved v taki popolnosti, kakor jih doslej še ni imela nobena slovenska strokovna knjiga. Z izdajo te knjige je kranjska kmetijska družba podala Slovencem novo učilo, in vsak naš gospodar, ki se količkaj zanima za kmetijski napredek, mora to knjigo kupiti. Knjiga se dobiva pri kmetijski družbi v Ljubljani po 1 K s postnino vred. Denar je z naročilom vred naprej poslati.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 8. t. m. Prignalo se je 105 glav goveje živine, 3 teleta, 23 prasičev, — koz, 1 ovca, — buš. 50 kg pšenice K 9—, prosa K 8'25, rž, K 7'50, ovska K 8'25, ajde K 7'50, fižol, ribničan K 13—, koks K 14—.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu decembru 1905 je 464 strank vložilo 90.687 K 16 vin., 291 strank dvignilo 76.642 K 27 vin. 13 strankam se je izplačalo posojil 99.750 K. — vin. Stanje hranilnih vlog 3.837.933 K 47 vin. Stanje posojil 2.280.995 K 94 vin. Denarni promet 421.998 K 39 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu decembru 1905 je 209 strank vložilo 35.028 K 18 vin., 113 strank dvignilo 29.338 K 29 vin., 5 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 15.000 K — vin. Stanje hranilnih

vlog 1.324.803 K 22 vin. Stanje hipotečnih posojil 995.909 K — vin. Denarni promet 219.530 K 97 vin.

Dobavni razpis. C. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje ravnateljstvo državnih železnic v Belgradu za leto 1906 večje množine hrastovih tramov in desk, jelovih in borovih desk. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 22. januarja 1906 opoldne pri gori imenovanem ravnateljstvu. Prepis dobavnega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Darila.

Dijaški kuhinji v Kranju so dosli od 30. sept. do 31. decembra 1905 sledeči darovi, ozir. prispevki: [Konec.] Kaz. poravnava Podjed-Čebulj 5 K (po dr. Kušarju), predsednik in priča 3 K, župnik G. Vilman v Ljubnem 1'86 K kot prebitek lekarniškega računa; sodni adjunkt O. Dev v Škofji Loki 10 kron kot darilo vsled neke kazenske poravnave; mesto venca na grob umrlega g. F. Sajovica so darovali: po 3 K prof. Peterlin in Zupan, po 2 K: kontrolor Batagelj, dr. Kušar, nadinženir Bloudek, I. Rakovec, adj. Seliskar in dr. Štemphar; po 1 K: prof. Bučar, dr. Herle, I. Janc, Ant. Jeršinovič in F. Polak, skupaj 23 kron, meščani za november 57'60 K, dijaki za oktober 98'50 kron, prof. kolegij za november 11 kron, Ant. Treven na Jesenicah 10 kron, župan Fr. Kosmelj v Železnikih 4 krone, trgovec I. Boncelj ravnatom 5 K, župnik S. Žužek v Vodicah 10 kron, župni upravitelj I. Pfajfar v Javorjah 12 K, ljubljanski kvartopirci v Franckovi kamnici 5'20 K, A. Pavlin ca. c. kr. državno železnico 20 K (kazenska poravnava radi motenja posesti), pijanec 1 liro (1 K); Bolča 5 K, neimenovan 2 K, zavrjnena 1 K, sodni adjunkt I. Toporiš v Ribnici 10 K mesto venca na grob svoje dobrotnice gospe E. Mataje, Fr. Šavnik za zdravila 1'40 K, zasebnik Fr. Okornovec v Dražgolah 4'15 K, M. Poč v Komendi 2 kroni, G. Fuchs v Kokri 20 kron, prof. Peterlin 1 krono (pozabljeni, a vendar plačani dolg); kazenska poravnava Kuralt-Pintar 40 kron (po dr. Kušarju), dr. Danilo Majaron iz Ljubljane 20 K (po posl. Cir. Pirca), Fr. Benedek na sv. Joštu 4 K, adj. O. Dev iz Škofje Loke 20 kron kot prostovoljno globo v neki kaz. zadevi, uradniki mestne hranilnice kranjske 10 kron mesto venca na krsto F. Sajovica, tovarnar I. Kraus v Libercu 10 K in P. Majdič v Celju 15 K, občina Bled letni prispevek 20 K, meščani za december 23'60 kron, prof. kolegij za december 14 K, župnik I. Škrjanec v Vremah 10 K, župnik Fr. Porenta v Križah pri Trziču 10 kron, od svote, zložene od gg. občinskih odbornikov za venec na krsto tovarisu F. Sajovicu ostalih 13 K, 30 kron kot čisti dobiček igre «Mlinar in njegova hči» (posilja bralno društvo), J. Hafner na Trati 5 K (po J. Majdiču), družba pri P. Mayrju 3 K v priznanje gostoljubnosti, županstvo Stara Loka 20 K, Jos. Benedek na sv. Joštu 2 K, dijaki za november 106 K, kupčija med čebelarji 1'20 K, adjunkt A. Senuškar 24 K, zgubljeni stava 2'80 K, preostanek jegulje in sira 1'95 K, V. Recher pri Puščavniku 10 K, dvojni «Sperrsechserl» 2'30 K, trije dijaki za zgubljene znamke 72 vin., kaz. zadeva M. Stare 5 K (sodni adj. Antloga), dijaki za december 73 K, F. in M. na Gasteju 4 K, mesto novoletnih voščil Gorenjcem 1. Poporiš, adjunkt v Ribnici 10 kron in rod-bina Grajzar iz Senčurja 20 K (slednje po upravn. «Gorenjca»), dr. Arko iz Škofje Loke letni prispevek 10 K in lekarnar Ervin Burdych 10 kron, kontrolor I. Batagelj 10 kron, L. Kriener 2 K, župnik A. Simenec v Retsah 4 K, županstvo Mosnje 20 kron, župnik T. Potočnik na Breznici 4 krone, F. Hlešč iz Kranja 20 K, čarodejna predstava Hotse-Wara pri Puščavniku 51'60 K, durakistu 80 vin., o. O. 4 vin., ravnatelj dr. J. Gnidovec v Št. Vidu 20 K.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočena:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toliko v sebi, j. torej najlaže probav. n. ne povzroča n. koli zasvočnosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni

Prištevamo samo z imenom
Ivan Hoff
in z lejo varstveno znamko.
Zavejajo po 1/4 kg 90 vinarjev.
3/8 50
Dobiva se povsod.

Izjava.

Podpisana izjavljam tem potom, da so vse govornice, ki se širijo po mestu, da nameravam opustiti šivanje ter da odpotujem,

neresnične.

Kakor dosedaj, bom tudi zanaprej izvrševala obrt v izdelovanju oblek ter se slav. občinstvu priporočam še v nadaljno obilno naročitev.

Z velespoštovanjem

Marija Eržen
šivilja v Kranju.

3

Izurjenega pristavnika (majerja)

katerega žena bi imela tudi posel pri živini in poljskem delu, išče **oskrbnitvo na Brdu** pri Kranju. — Plača po dogovoru. — Pred-4-1 nost imajo prosilci brez otrok.

Ker se mi pri odhodu iz Goričan ni bilo mogoče osebno posloviti od vseh častitih gostov, zvestih prijateljev in znancev, jim kličem tem potom gromoviti

„Na zdar!“

in na veselo snidenje!

Obenem pa naznanjam slav. občinstvu iz mesta in z dežele, da sem s **4. januarjem 1906** prevzel predobro znano

restavracijo

na Sv. Petra nasipu št. 36

v Ljubljani (prej restavracija Rasberger)

poleg novega jubilejnega mostu.

Točil bom samo zajamčeno prirodna dolenska in različna druga vina, v dno sveže puntigamsko pivo v sodčkih in steklenicah ter skrbel vsak čas za izborno gorko in mrzlo kuhinjo.

Se prijazno priporočata za obilen obisk z velespoštovanjem

M. in J. Kolenc.

2-1

Zahvala.

Tukajšnji gg. trgovci so po gospodu J. Sajovicu izročili dijaški kuhinji 500 K, ubožnemu zakladu pa 265 K, katero svoto so darovali kot odkupnino od novoletnih daril.

Podpisano županstvo se za to velikodušno darilo vsem p. n. gg. darovalcem najtopleje zahvaljuje.

Županstvo v Kranju

dne 10. januarja 1906.

Anton Ebner

brivec in lasničar v Kranju

priporoča sl. občinstvu svoj

moderni zdravstveni brivski salon.

Izdeluje tudi vsakovrstne izdelke iz las, kakor: kite, frizure i. t. d. Tudi se priporoča za maskiranje pri gledaliških igrah. — Kupuje lase na drobno in debelo.

Za mnogobrojni obisk in naročila se priporoča z velespoštovanjem

222-2

Anton Ebner

brivec in lasničar v Kranju.

Miša

obstoječa iz 4 sob in kuhinje se takoj
6-1 **odda v najem.**

Več se izve v hotelu «Nova pošta» v Kranju.

**Tovarna čokoladnih in orientalskih
slaščic**

Emil Brandt v Kranju

priporoča svoje izborno blago.

1 karton (140 kom.) različno fino pecivo
à 2 vin., prekupovalci 2 kroni, zasebniki
K 2-50.

Razpošilja se z obratno pošto. 224-2

Na glavnem trgu v Kranju blizu
farne cerkve, v I. nadstropju se takoj odna

lepo stnovanje

s tremi sobami in vsemi pritliklinami.

Več se izve pri **Pavlu Bizjaku št. 102**
v Kranju. 215-8

North British and Merkantile

Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji. je najvitje koncesionirana. je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strel

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizto ceno ne zaostaja za nobene še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-4

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hrar. ilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1-1

Stanje vlog K 3.837.933-47. Stanje hipotečnih posojil K 2.280.995-94.

Naznanilo preselitve.

Podpisani se usoja naznanjati slavnemu p. n. občinstvu, da je

preselil svoj čevljarški obrt

od dne 29. novembra 1905 v svojo hišo pred hotelom „Nova pošta“ štev. 171 v Kranju.

V nadi, da mi slavno občinstvo obrani tudi še z naprej svoje zaupanje, beležim

z odličnim spoštovanjem

Ivan Potočnik
čevljarški mojster.

Kmetovalci!

MASTIN

za prašiče, prjake, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Natboljši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisočih zahvalnih pisem o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. 148-30
1 zavojev za 5 l. vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana, Razpevalci dobe popust.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

79-315

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Najcenejša in največja domača eksportna tvrdka.

Razposiljanje švicarskih ur na vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 502. Nikelaasta arkeremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2 45, enaka iz pravega srebra gl. 3 95, ista z dvojnatim tršim srebrom močnim pokrovom gl. 6 50 in naprej.

St. 505. Prava srebrna cilindreremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4 85, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5 95 in naprej.

114-27

Zobotehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-dá bi se odstranile, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Josip Pogačnik

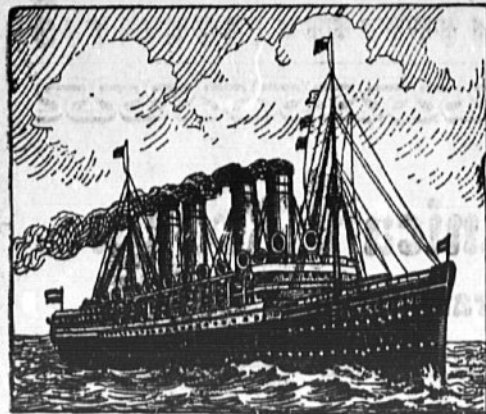
krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specialist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni dežniki in solnčniki najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80-30

Izvrstna prilika potovanja v Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: Amerika 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton.

drugi: Kaiserin Augusta Viktoria nosi 25.000 ton, ter vsaki se enkrat večji

kakor danes vliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — Vožnja preko oceana traja samo 7 dni. Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Narodna društva, uvedite „Vseslovenski legitimacijski list“, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda! Naročila in informacije naj se pošiljajo na naslov: Odsek za vseslovenski legitimacijski list, Dunaj VIII./1. Alserstrasse 7. II. 17.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umetnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane me-arrije po dom. «Kodelač» v Grabnu.

Nadejaj se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z velecenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal belezim z odličnim spoštovanjem

Ivan Wohlgenuth

sedlar, pleskar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 172-13

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega in črnega vina, domače rakijske, brinovca in finega olja po primerno nizkih cenah.

IVAN PUJMAN 189-12

vinogradnik in trgovec, Vodnjan-Dignano Istra (c. kr. državne železnice).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta: 108-80

valjični zastori (Rollbalken).

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

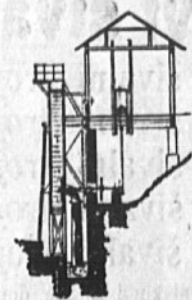
v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za janje najokuprpravilnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-63

G. Tönnies

104-84

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-66

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Geniki se doposljejo na zahtevanje zastoj.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Ševalka v Kranju.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18-

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohišva prve kranjske mizarске zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovano z zlato svotinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 186-68

Večkrat premirano!

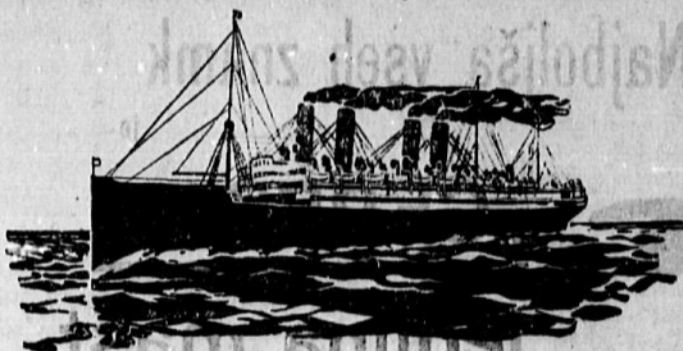
Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-28

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Berite.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinca Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni. Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-11

L. POZOL.

„Grand Prix“
Najvišje odlikovanje.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovistiščih.
 Original Singer šivalni stroji so nepreosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

7-26

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciialteta: Gostilniški stoli.

184-80

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 62 gld.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spaino sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciialteta v nevestinih balah. Veliki prostori, pritično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalniki, miza, stensko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Najboljša vseh znamk

je

„CERES“

jedilna mast.

Najboljša uporaba

pri peki, praženju in kuhi.

M. Patemann.